

Библейски интерпретации и модели според езиковата картина на света в иврит

Библейски интерпретации и модели според езиковата картина на света в иврит

Мони Алмалех

(Нов български университет)

Abstract

The paper is a summary of Almalech's contrastive research on Indo-European translations of Hebrew Bible. The author updated the idea of Linguistic relativity according to the exact terms of W. von Humboldt. By differences in Hebrew and Bulgarian World view Almalech tracks Old Testament examples which are untranslatable into Indo-European language. These interlingual asymmetries and dissymmetries allow to explicate topics such as "Types of man," "Kinds of sky," "Types of windows," "Types of linen" etc. Semantization of the root Aleph-Dalet-Mem (red, man, earth, blood, Edom, King Herod from Edom in the time of Jesus Christ) is presented in two directions: Derivative's semantization of Hebrew terms and Functioning throughout the Bible. Another approach is to compare Derivative root semantics to the Text semantization of the terms for a man (adam, ish, gevev, enosh). The topic "Man becomes Adam" is translation, semiotic, cultural and theological problem because in Hebrew man and Adam are the same word with the same spelling. But in translations of Genesis 1- there are differences - Hebrew facts contrast to the first use of Adam in Greek, Latin, Bulgarian, English, German, Russian translations. The spelling and the pronunciation of the Hebrew words psalm, to praise, to glow and to desecrate God are regarded by the author as a model provided in Hebrew spelling and language. The author presents another symbolic case - the terms for rust in the Bible. All examples and analyzes are rationalized as interpretations and models according to Hebrew World view.

Key words: Word view, Linguistic relativity, Prototype Theory, translation, inter linguistic asymmetry and dissymmetry, notion, root, word derivation motivated symbolism, levels of symbolism, interpretation, spelling and interpretation, sign, model.

Резюме

Студията представлява обобщение на изследванията на автора върху иврит и индоевропейските преводи на Стария завет. Авторът актуализира, съобразно точните понятия на В. фон Хумболт, идеята за лингвистична относителност. На базата на различията в езиковата картина на иврит и български език се проследяват различни примери за непреводими на индоевропейски език фрагменти на оригиналния текст на Стария завет.

Посочените междуезикови асиметрии и дисиметрии позволяват да се разглеждат теми като „Видове мъж/човек“, „Видове небе“, „Видове прозорци“, „Видове лен“ и др. Проследена е не само деривативната семантизация на ивритските термини, но и функционирането в цялата Библия на парадигмата на корена Алеф-Далет-Мем (червено, човек/мъж, земя, кръв, Едом, цар Ирод едумеец и времето на Исус Христос), при това в съпоставка с текстовите семантизации на термините за човек/мъж – adam, ish, gevev, enosh. Анализирани са случаите „Кога човекът става Адам“, който представлява преводачески, семиотичен, културологичен и теологичен проблем, защото в иврит мъж/човек и Адам са една и съща дума, с еднакъв правопис, но във всички преводи на Битие 1-3 има различия – по отношение на иврит и по отношение на първата употреба на собственото име. Представен е и друг проблем – правописът и произнасянето на ивритските думи псалм, възхвалявам Бог, излъчвам светлина и убивам, осквернявам Бог е разглеждан от автора като интерпретация и модел, заложен в правописа и езика.

Авторът представя и друг знаков казус – термините за ръжда в Библията. Всички примери и анализи са осмислени като библейски интерпретации и модели според езиковата картина на света в иврит.

Ключови думи: Езикова картина на света, лингвистична относителност, Теория за прототипите, превод, междуезиковата асиметрия и дисиметрия, представа, корен, словообразователно мотивиран символизъм, равнища на символизъм, интерпретация, правопис и интерпретация, знак, модел.

Статията / The article:

[Библейски интерпретации и модели според езиковата картина на света в иврит](#) (Portable Document Format, PDF)

За автора

Научните интереси на проф. Мони Алмалех са в областта на съпоставителното и общото езикознание, граматиката на български език и иврит, семиотиката, психолингвистиката, библеистиката.

Електронен адрес/ E-Mail: [almalech at abv dot bg](mailto:almalech@abv.bg)

Сподели: [Delicious](#) [Digg](#) [Facebook](#) [Google](#)
[Plus](#) [LinkedIn](#) [Myspace](#) [Orkut](#) [Reddit](#) [StumbleUpon](#) [Twitter](#) [Yahoo](#)

Source URL: <https://naum.slav.uni-sofia.bg/node/1876#comment-0>